

neprijateljske pješačke odijeljke. Kod Dobropolja i južno od Vardara bivaše obostrana artiljerijska vatra šešća. U dolini Vardara i Strume živahna djelatnost neprijateljskih letjelica.

Fronta u Dobrudži:

Primirje.

Francuska posada iz Pekingia protiv njemačkih četa u Sibiru.

BERN, 5. «Echo de Chine» koji izlazi u Marseillejavlja: Poslije konferencije ententinih poslanika, poslana je francuska posada iz Pekingia, sa artilerijom u Harbin, da bje niemačke čete u Sibiru.

U Italiji.

CHIASSO, 5. General Carignani, zapovjednik vojnog zbora «Ancona» otpušten je, prema službenom listu, od službe i stavljenu u pričuvu.

CHIASSO, 5. Odsječni predstojnik u ministarstvu za muničije Bonamico, uapšen radi pronevjerjenja, nagnjen je u temnicu obješen. Novine doista pišu, da je to samoubojsvo, ali opet naglasuju kako ovaj događaj mnogo naliči slučaju Almerege.

Bugarski ministar predsjednik u Bukurešti.

BUKUREŠTA, 4. Netom je prispio u Bukureštu bugarski ministar predsjednik, držali su vojne sviju delegaciju jednu slijednicu u kući državnog tajnika Kühlmanna.

Gospodarski dodatni ugovor među Austro-Ugarskom i Rumunjskom.

BUKUREŠTA, 4. Jučer su zastupnici Austrije Ugarske i Njemačke parafratili gospodarski dodatni ugovor kugovoru o miru s Rumunjskom. Tim su dakle dovršeni i gotovi da se potpišu svi ugovori što su u svezi sa mirom između Njemačke i Austrije Ugarske s jedne strane i Rumunjske s druge.

Izmegju Holandije i Njemačke.

BERLIN, 5. Wolff Bureau. Pregovori između Holandije i Njemačke o prijevozu po Regini, dovele su do načelne složnosti vrhu svih pitanja.

Izmegju Holandije i Engleske.

AMSTERDAM, 5. «Telegraaf» javlja iz Rotterdam, da su gospodarski pregovori s Engleskom uspešno dovršeni.

Izborna reforma u Pruskoj.

BERLIN, 5. Odbor starjelina Zastupničke Kuće odlučio je, da treće čitanje osnove o izbornom pravu započće dana 13. o. m.

Novo ukrajinsko ministarstvo.

KIJEV, 5. Po zadnjim vijestima ukrajinskih novina, poznato je po prilici kako je novo ministarstvo sastavljeno. Zasad preuzeo je mjesto ministra predsjednika Vasiljenko, bogoštovlje zasad ministar spoljašnjih posala Vasiljenko kadef, unutrašnje poslove i telegraf Lisogub, trgovinu i industriju Gutnik, financije Rebecki, poljodjelstvo Wagner, opskrbljivanje Sokolovski, pučko zdravlje Dr. Lubinski, promet Butenko, pravdu Čubinski, rat Zbilinski, dosadašnji poglavica generalnog štaba.

UGARSKA-HRVATSKA.

Previšnje ručno pismo d.rn Wekerle-n.

Preustrojenje ugarske vlade i izborna reforma.

BUDIMPEŠTA, 7. Službeni list objavljuje ovo previšnje ručno pismo:

Dragi d.r. Wekerle! Pokraj rješavanja važnih socijalnih pitanja i finansijskih i gospodarskih pitanja, koja ne treba odlaganje, nameće nam se, u današnjem teškim prilikama, veliki zadatak, da učvrstimo ugarsku nacionalnu državu i očuvamo njene interese. Da se postignu ovi veliki ciljevi, traži se, da narod razvije svoju snagu, i to ovog razloga smatram, da bi u interesu produktivne djelatnosti, trebalo, da se proširene izbornom pravu, koje nepridonosi uzrujava političke i društvene krugove, izvede uzajamnim sporazumom čim prije i u takom smislu, kako sam naznačio u Svojem ručnom pismu dana 28 aprila 1917. Ja želim da obezbrizim nepovrijeđen zakonit utjecaj Moje ugarske vlade na vognjenje zajedničkih posala, te živo žudim, da program, što je Moja dojekosnja Vlada iznijela ja odobrio, bude potpuno izveden. Ako se to, na moju žalost i protiv Moje očekivanja, ne bi bilo postići uzajamnim sporazumom, tad ovlašćujem Vas i Moju vladu, makar koliko žalio da se novo bitanje za vrijeme rata izbjegne, da, u interesu da se obezbijedi pitanje o izbornom pravu i vladin program, posegnete za novim izborima. Na ovom osnovu imenovan Vas novanom Mojim ugarskim ministrom predsjednikom, odnosno povrjavujem Vas na mjestu što ste dosad pokrivali te očekujem Vaše prijedloge o preustrojenju vlade.

Baden, 5. maja 1918.

Karlo s. r.

Weberle s. r.

O izjavama ministra predsjednika d.r. Seidlera.

Dodatao vijesti, koja nam je žicom stigla iz Beča, 5. maja, o konferenciji pročelnika stranaka, donosimo izgovor ministra predsjednika d.r. Seidlera, tačku koja se odnosi na uvedenje okružja u Češkoj, i koja je u našem telegramu bila ne razumljiva:

Ministar predsjednik navješta da će, pošto su prilike u Češkoj razbijstene, doskora izaći na redba cijelog ministarstva u kojoj su predviđena imenovanja okružnih predstojnika sa narodno odjeljenjima okružjima uz prenos nekih kompetencija sa namjesništvima na okružne predstojnike. Ovo bi bilo sasvim po vladinom programu u pogledu narodnih autonomija, te je nešto što već sada može

uciniti na temelju postojećega zakona. Vladu ješao osjeća da time neće češkom narodu biti uresena ni najmanja šteta. Okružja sačinjavaju i dio češkoga programa, le samo po tom što je ta osnova simpatična i Njemačima, ne može se uzeti da je Cesima opasna.

Državopopravna izjava čeških članova Gospodske Kuće.

DRAG, 4. Češke novine objavljaju ovu izjavu članova Gospodske kuće dr. Berne, biskupa Doubrave, dr. Golla, Hlavé, Križka, Kulpe, kneza Fridriha Lobkowicza, dr. v. Metala, Ota, dr. v. Radimskoga, kneza Fridriha Schwarzenberga, baruna Trnke, Welflka, Vrbé, viteza Wohanke, i ministra i. s. Začeka.

Češki članovi Gospodske Kuće izjavljuju s osjećajem neiskolebive vjernosti osoobi Cesara i Kralja, da oni izrazuju najodaniju zahvalnost na plemenitim nastojanjima Vladara, koji hoće da svim narodima udjeli blagodati mira i uspostavljanje odnosa prema svim državama i narodima. Mi polazimo sa stajališta skupne pripadnosti monarhije i naglašujemo naše državopopravne želje u svezi sa pravom naroda na samoodregnjivanje. Mi prosvjedujemo jednodušno i odlučno protiv nečuvenih napada prečasnog ministra spoljašnjih posala grofa Otokare Czernina na češki narod i protiv općenitog sumnjičenja toga naroda. Mi ostamo protiv svakog pokušaja i eventualnih vladinih namjera, da jednostranim protiustavnim mjerama dire u kompleks nacionalnih i državopopravnih pitanja u kraljevini Češkoj prema želji i koristi jedne narodnosti. Mi živo opominjemo vlastu da ne učini sličnih koraka te podješćemo na ozbiljno vrijeme, u koje briga radi prehranjuvanja pučanstva preča je od svih ostalih. Mi izjavljujemo, da za teške posljedice jednog kogare spomenuto poduzimanje koraka ne bi se moglo naći odgovornosti ni pred sudom sadašnjosti ni pred sudom budućnosti.

Tajni savjetnik dr. Mattus i dr. Foršt i profesor Zeithammer, koji su izvinili svoje izbjivanje sa prekjucerašnjeg vjećenja čeških članova Gospodske Kuće, pridružile su ovoj pismom dostavljenom im izjavi, kao i neki članovi udruženja čeških članova Gospodske Kuće, koji nijesu mogli da budu na pozvanoj dogovoru tog udruženja. Pročelnik, tajni savjetnik dr. Začek, predao je izjavu pročelniku desnice knezu Ferdinandu Lobkowitzu.

Prosvođenje Južnih Slavena.

Javljaju «Frémdenblattu» sa jugoslavenske strane: Tvrđna ministra predsjednika, da je on sve pokušao da reviziju ustava privede parlamentarnoj raspravi, ne odgovara činjenicama. Mjeseca marta je ministar predsjednik navijesti strankama, da je vlasta izradila jednu osnovu za preinaku ustava, te da će pozvati stranke da se izraze, kako žele, da se pitanje pretresi. Klupski pročelnici primište da saopćenje na znanje te o tome izvijestite u svojim klubovima. Nekoliko dana kasnije Kuća se odgodila. Vlasta nije pozvala pročelnike da saopće, sto su njihovi klubovi odlučili; vlasta je prikazala jedno njemečkим strankama svoju osnovu, koja se sastoji od načela, što imaju da vrijede pojedinku za svu Austriju, dok slavenskim strankama nije ništa o tome saopćeno. Tek iz službenih izvješćaja njemačkih stranaka i novina Slaveni saznaće po nešto iz te osnove, te malo stade pa se obazri. Da Nijemci iz alpskih zemalja nijesu je odobravali. Nakon toga vlasta iznenađena izjavi, da joj je nomjera imenovati u Češkoj okružne poglavare i preobraziti pomorsku školu u Trstu u njemačku kuću.

Ratni zarobljenici, koji su smješteni na polju, uživaju veću slobodu, ali u interesu neophodne vojničke stege, određene su i glede toga neke granice. Dok traje rada, za odnosne stranke i slobodne dane vredjeće odredebita što vrijede za slobodne radnike u istom mjestu. Lako je razumjeti, da se ratni zarobljenici ne mogu osiguravati protiv bolesti ili nezgoda; to se ne bi dalo postići u Rusiji ukratist austro-ugarskih zarobljenika. Svakako pak, obrtnički pravilnici moći će se primjereni preimjenjivati i na ratne zarobljenike.

Še posebnim željama pojedinih ruskih zarobljenika, kao na primjer molbom, da se mogu zadzavati u Austriji, Ugarskoj, da se mogu ženiti i drugo, treba postupati individualno. Ruski ratni zarobljenici može te svoje molbe prikazati vojnoj vlasti koja mu je prva nadležna. Preduzetnik je dužan da primi i otpremi te moibe, bide on posmeni ili pisane.

Stajalište vojne uprave upoznaje postupanje preduzetnika naprema ratnim zarobljenicima ne mijenja se. Kazniće se kao djelo štetno državnom ugledu, uigledu vojske i javnoj ekonomiji svaku neobvezivanje obveza, što je preduzetnik preuzeo, ako ne može da plaće, ono što ima plaćati u novu ili u staru, ako prisvoji, sebi prava koja nema ili pokuša da izrabljuje.

Za ratne zarobljenike, koji su još u svojim zarobljeničkim taborima, u vojnički uređenim preduzetima i kod vojske na polju, imaju posebne propise, sičnih onima, kojima se i vlasti vojaci moraju poštovati. Pregovari, da se učinju, da se učinju.

Kao nužno poslijedica spomenutih odredbi,

odsjeljene su i zarobljenim oficirima neke olakšice, kao n. p. da se mogu slobodno kretati bez vojnici nadzora u stanovitoj okružji. Pod nadzorom a. u. oficira udjeljuje se ruskim oficirima zarobljenim i drugim sloboda, koje će im se odrediti prema lokalnim prilikama.

Nadležnim vojnim vlastima dan je pravo da od slučaja do slučaja ograniče udjeljene olakšice. Odredbe što dosad vrijede mogu se i one povući po okružju ili uopće, ako ruski zarobljenici dedu tome povoda ponosačajući se protiv zapovijedi, ili ako dijela počinjena protiv austro-ugarskih zarobljenika u Rusiji daju povoda da se to učini.

Nove odredbe za postupak sa ruskim zarobljenicima.

Dostavljene su kot. poglavarstvima nove odredbe za postupak sa zarobljenim radnicima iz Rusije, Ukrajine, Finske, te ostalih od Austro-Ugarske i Njemačke zaposlenih ruskih krajeva, koje stupiće na snagu danom 1. svibnja 1918. do otpreme u domovinu. — Pošto je ovim odredbama u bitnosti promijenjen odnos ovih ratnih zarobljenika prama gospodarima, koji im davaju radnju, to se upozorju ovi da mogu u pravo doba na nadležnom mjestu prijaviti otakz, ako uz nove uvjete ne kane zadržati ratne zarobljenike. Odnosne odredbe stoe svakome na uvid kod kotarskih polit. vlasti.

Mora se sigurno uzeti, da se pod tim ne ra-

zumijevaju samo oni otoci, koje su osvojile englesko-francuske čete za vrijeme sadanjega rata, nego i onih dvanaest otoka, koje je protiv svih načela narodnosnog principa, koji ona visoko drži, strelala u džep, a od ovih je najveći i najbogatiji Rhodos. Talijanska štampa ne smije se naračno izjaviti o ovom važnom obećanju, pa voli posve

čuti. Ona neće da oda, da za ove otroke trebaju prilično jefti posade, koje imaju zadaču da ugušu pučku pokret, koji biva sve živahniji. Talika činjena bi stvila toliko hveljeno čuvanje nacionalnog principa, od strane Italije u čudno svjetlo i otkrila svu himbu nacionalnih prohleja naroda od «sacra egisimo». Stega će po svoj prilici mirovni kongres donijeti za Italiju razočaranje, da izgubi radni ostatak iz osvajanja njezinog kolonijalnog rata i da bude odbijena sa svojim zahtjevima na jedan dio Male Azije.

Ruski ratni zarobljenici.

Ratno ministarstvo javlja:

Mir što se sklopio s Rusijom i Ukrajinom, u koliko će to dopušati posebne pogodbe utemeljene od pomenutih država, imaća za posljedicu da će se zarobljenici uzajamno izmjeniti. Veliko ratnošto ratnih zarobljenika i još ne prebrige teškoće za prijevoz odugovlačće tu izmjenu. S ovim razlogom trebaće da ratni zarobljenici iz Rusije i Ukrajine ostanu još neko vrijeme u monarhiji.

Odnosni propisi Habsburške konvencije nisu predviđeni eventualno oslobođenje ratnih zarobljenika prije nego se odašljaju kući; osim toga, s razlogom koji se po sebi svršavaju, nije moguće da se smije slobodno kretati skoro jedan milijun ratnih zarobljenika, koji su se do pred malo vremena borili s Austrijom i Ugarskom. Trebalo je dakle da se stvari jedno prijeđe stanje, da ruski zarobljenici mogu lakše podnijeti ovo neophodno zakašnjanje njihove izmjene i da im životne prilike budu takove, da mogu dalje raditi dok se kući ne povrate. Načelno se odredilo, da ratni zarobljenici moraju i unaprijed bezuvjetno ospušćavati vojničke zakone i zapovijedi i da njihovo pravo na prehranu mora odvisjeti od dužnosti da rade. Vojničke stege i ekonomski prilike, što ih je rat stvorio, ne dopuštaju da se bira boreviste.

S druge strane, radnja ruskih ratnih zarobljenika, zaposlenih u prometu koji nijesu militarizovani, treba da se urede prema radnji slobodnih civilnih radnika. Počevši od 1. maja ratni će zarobljenici primati platu, što se obično plaća za odnosnu radnju. Od ove plate predužetnik može da odbije trošak za prehranjuvanje. Iznos plate i trošaka za prehranjuvanje neće predužetnik sam određivati, nego vlast. Nejmaž će dnevna plata biti 1 kruna u poljskom gospodarstvu, a porodične manje povoljnije opskrbni prijedlozi, 2 kruna u svakom drugom prometu. S ekonomskih razloga još se jednom preporuča predužetnicima, da prisvoje plate po pogodbi i negredare. Novac što će ratni zarobljenici zasluzivati, kao zaradu ili kao svote od jedne poštanske pošiljke, bilo su povisene da se ujednostavniti odbijanje od stava u času kad se zarobljenici budu vraćati kući.

Ratni zarobljenici, koji su smješteni na polju, uživaju veću slobodu, ali u interesu neophodne vojničke stege, određene su i glede toga neke granice. Dok traje rada, za odnosne stranke i slobodne dane vredjeće odredebita što vrijede za slobodne radnike u istom mjestu. Lako je razumjeti, da se ratni zarobljenici ne mogu osiguravati protiv bolesti ili nezgoda; to se ne bi dalo postići u Rusiji ukratist austro-ugarskih zarobljenika. Svakako pak, obrtnički pravilnici moći će se primjereni preimjenjivati i na ratne zarobljenike.

Še posebnim željama pojedinih ruskih zarobljenika, kao na primjer molbom, da se mogu zadzavati u Austriji, Ugarskoj, da se mogu ženiti i drugo, treba postupati individualno. Ruski ratni zarobljenici može te svoje molbe prikazati vojnoj vlasti koja mu je prva nadležna. Preduzetnik je dužan da primi i otpremi te moibe, bide on posmeni ili pisane.

Stajalište vojne uprave upoznaje postupanje predužetnika naprema ratnim zarobljenicima ne mijenja se. Kazniće se kao djelo štetno državnom ugledu, uigledu vojske i javnoj ekonomiji svaku neobvezivanje obveza, što je preduzetnik preuzeo, ako ne može da plaće, ono što ima plaćati u novu ili u staru, ako prisvoji, sebi prava koja nema ili pokuša da izrabljuje.

Za ratne zarobljenike, koji su još u svojim zarobljeničkim taborima, u vojnički uređenim preduzetima i kod vojske na

morat će se i je stupila na
vraćanje u narodnog zaboravljeniču
radne. Davač
hrane i cijenu
regjena prema
koje su na
jedinstvenim perio-
min.) vlasti i
adu.

je i najmanje
avku ne smije
lavanje hrane,
koje se deje
bude veći ali
ne u dočinom
za ratne za-
dati i dodatak

ajmanja plaća,
bez obzira na
ovu, jest ova;
zaboravljeničke
krune za sve
čet, 4. maja.
menen-bolnici
venim na boj-
mašinski viši
pručnici stje-
stupio u gra-
biša vezda
om odsjeku u
staže za sve o-
napravljani i
ova, te je polje
du južnu Dal-
smrću žrtvo-
je opće lju-
haraktera, i
te svestrane
i ražaloče-
Doglavarstva
nice u Stolnoj
ih ovdešnjih
brojni pokoj-

Prvi put
je akciju
stanova raznih
i sl., koji se
svrhom da
u vladinom
i uspiješnje
rb za djecu i
vagjanja.
cije za osni-
bi bio stalno
e ove godine,
spolaganju za
druga, id,
majui se ne-
litickim obla-
čenjem se
traži subven-
zajvini mije-
stu.

Attems
Beča.
ž.
velo je akciju
stanova raznih
i sl., koji se
svrhom da
u vladinom
i uspiješnje
rb za djecu i
vagjanja.
cije za osni-
bi bio stalno
e ove godine,
spolaganju za
druga, id,
majui se ne-
litickim obla-
čenjem se
traži subven-
zajvini mije-
stu.

Postanske štedionice u Dalmaciji.
U Dalmaciji je u poštanske štedionice položeno
prošlog mjeseca aprila: U štedionički odio:
kruna 257.205,00 a povraćeno je kruna 148.172,03
U promet chekima položeno je kruna 9.494.667,19
a isplaćeno je kruna 3.873.320,17

Postanske vesti.
Pripušten je promet ogledaka robe za sve ove
poljske poštanske urede i numerirane etapne po-
štanske urede:

2. 3. 4. 11. 39. 51. 55. 95. 115. 136. 138. 142. 150.
167. 168. 172. 176. 178. 180. 185. 188. 192. 193. 195.
196. 197. 198. 203. 209. 214. 219. 220. 224. 230. 232.
238. 239. 240. 243. 244. 245. 247. 249. 250. 252. 255.
256. 258. 259. 261. 262. 263. 264. 272. 276. 277. 279.
280. 281. 284. 285. 288. 289. 293. 295. 296. 297. 299.
307. 318. 324. 332. 335. 337. 339. 340. 343. 346. 347.
348. 354. 356. 357. 360. 361. 365. 369. 372. 374. 376.
377. 379. 381. 382. 383. 385. 386. 390. 391. 392. 393.
394. 401. 405. 406. 407. 409. 411. 412. 414. 420. 421.
424. 426. 431. 432. 434. 437. 439. 440. 441. 442. 444. 448.
449. 451. 452. 454. 456. 457. 458. 459. 460. 462. 463.
464. 465. 466. 467. 469. 472. 475. 479. 481. 482. 483.
485. 486. 487. 488. 492. 500. 510. 511. 512. 515. 516. 517.
519. 520. 521. 522. 523. 524. 529. 530. 531. 532. 534.
539. 541. 542. 543. 547. 548. 549. 552. 553. 554. 557.
564. 600. 605. 608. 611. 612. 613. 622. 623. 627. 631.
632. 636. 640. 644. 645. 646. (Marinefeldpostamt Pola).
Ako je broju poljskog poštanskog uređa nadan
ili koje slovo ili koji rimski broj n. pr. Fel-
postamt 5/II. ili Feldestpostamt 144 a pripušten je pro-
met ogledaka robe u koliko je isti broj bez dodataka
gori naveden.

Privatni poljski paketi saobraćaj dopušten je
odsad i za sve poljske-poštanske urede:
3. 4. 192. 193. 198. 2/9. 280. 293. 337. 339. 356.
357. 360. 361. 374. 381. 383. 405. 406. 409. 414. 420.
434. 440. 445. 446. 447. 449. 487. 488. 515. 523. 529.
531. 532. 534. 541. 557. 631. 640. i 646.
Primanje je obustavljeno za poljske poštanske
urede: 257. 382. 430. 436. 636. i 637.

Koncerti čeških umjetnika u Zadru.
Pri koncu održane sedmice davao je se proglašenje
češke pjevačice Olga Borova-Valonškova uz
pratinju uvaženog češkog sлаočela i klavirskog
virtuozu Jaroslava Jeremiša na korist srodačne
djeca zadrčke općine u prijaznoj ustupljennosti
s pozorišnim predstavama "Società filarmonica" dva koncerta
i to ječan iziskujuće češke, a drugi najuvaženijih
svjetskih skladatelja, Gospoginja Olga Borova-Valonškova,
jest stalna prva uličnica prešlog "Narodnog divadla" te je, osim po svim glavnim
češkim gradovima s velikim uspjehom prije rata koncertirala
između ostalog u Minhenu, Berlinu i Parizu.

Odlazak djeca na ferijalnu koloniju.
Piše nam iz Paga, 4. o. m. Prošle godine na-
dučitelj gosp. Antun Griman uispješno otposal je
40 što učenika što učenica na oporavak u Hrvatsku.
Sada iako kao općinski upravitelj prepun
posla, nije prestao činiti dobra i mladom narašaju,
te je njegovom zaustrošenju dne 5. o. m. otišlo opet
70 što učenika što učenica u Hrvatsku. Gospodin
je Griman nastojao da djeca budu što bolje rubljem
i odjećom opskrbli.

Djecu dopriješće do Rijeke načučiti g. Nikola
Buratović i vjeručiti g. don Josip pt. Felicinović.

Gospojinski pomoći rad za djecu.
U jednoj sobi zavoda sv. Dimitrija blagohotno
ustupljenoj uređila se radionica za odjivanje djeca.
Rad se svako popodne od 3 do 8 ura. Dosađa su-
dijeljuju u ovom plemenitom, rđodljubnom radu gospo-
gije Javourek, Lelas, Ljubić, Moretti, Spalatin i
Primožić te gospojice Gamulin, Lovrić, dvije sestre
Ljubić i Z. Paioni. Ugledale se i druge u njihov
lijepi primjer.

Per la fausta ricorrenza del genetliaco di
S. M. l'Imperatrice.

La Cucina popolare di Zara distribuirà
domani gratuitamente 5000 rationi di minestra con
un aggiunta di carne.

Puščaina cigara.
Od 9 do 14 o. m. pušči cigara u Zadru, op-
skrbliji zelenim ceduljama, mogu kod svih trafička
u Zadru i u okolicu 200 cigara, kojom će im prilikom
trafikant odrebiti broj 2 cedulji.

Due concerti di artisti boemi a Zara.

Verso la fine della settimana prossima avranno luogo a Zara, nella sala della "Società filarmonica" che fu loro gentilmente messa a disposizione dalla Direzione, due concerti della rinomata cantante boema Olga Borova-Valonškova e dell'esimo compositore e valente pianista Jaroslav Jeremiš a favore dei bambini poveri del comune di Zara. Il programma del primo concerto contiene esclusivamente pezzi di autori boemi, mentre l'altro è composto di romanze dei più noti compositori del mondo.

La signora Borova-Valonškova, la prima contralto del Teatro Nazionale di Praga, ha dato col massimo successo una serie di concerti nelle maggiori città boeme nonché a Monaco, Berlino, Parigi ecc.

Crveni Križ — Croce Rossa.

Cinovnici računarskog odsjeka c.k. pokrajinskog finansijskog ravnateljstva u Zadru da počaste uspo- menu blagopok. gospo. Barbare ud. Stipanovich kruna 25.

Ai fumatori di sigari.

Dal 9 al 14 corr. i fumatori di sigari, provveduti di cedolini verdi, potranno, verso consegna del Nro 2, compere presso Jutti i traffici tabacchi a Zara 200 sigari a scelta.

Radi sutrašnjeg blagdana

naredni broj "Smotre Dalmatinske" izaći će na dvije stranice.

Obrt i trgovina.

Trgovačka i obrtnička komora u Splitu dostavila nam je otisak Zapisnika I. redovite sjednice 24. veljače ove godine. Zapisnik dokazuje kako Trg. Komora, u koliko joj moguće, baš svojski nastoji, da koristi ne samo tamošnje trgovacki i obrtnički stalež, već u opće svemu narodu. Predsjednik Dr. Grgić i potpredsjednik g. Ivandžić llich, su opet izabrani uklamajicom, i zapisnički im je izraženo neograničeno povjerenje i priznanje radi dosadašnjeg rada. U Zapisniku nahodi se uz ostalo i vežna peticija o potpori trgovackoj mornarici.

Proracun trg.-obrt. komore u Splitu za g. 1918 je ovaj:

Potpriština za g. 1918. iznosi 41.552 K 30 h, a kada se ovo pridoda 25% blag. pričuva od 13.460 K 60 h, ukupne potrepštine prikazuje se od 56.019, kruna 90 h, razni komorski prihodi za godinu 1918. iznoseće ukupno po prilici 1170 kruna 40 h, i tako odbijajući prihod od ukupne potrepštine od 55.012 K 90 h, prikazuje se još iznos od 53.842 K 50 h, koji se ima podmiriti nametom. Porez godine 1917. iznosi je kruna 215.370 te za pokreće gorinaznčene potrepštine od K 53.842,50 biće potrebit namet od 24% t. j. za 10% više nego li je bio postotak nameta u godinu 1917.

Trgovačka i obrtnička komora u Zadru javlja, da je Ministarstvo trgovine odlučilo predati državu za opskrbu kožom u Beču (Lederbeschaffungsgesellschaft) podjelu konca za obite, koji rade kožom. Konac će se moći dobiti kod "Kriegsverband der Hanf- und Jutenindustrie". Beč IX. Kolingasse 20. (razne prejed od konoplja) i kod Leinenzentrale A. G. u Beču i Tuchlauben 13 (konac finje vrsti).

Postanski saobraćaj u Bukovini.

U Bukovini su preuzeli Eisenau i Seret listovni saobraćaj. Miteka-Dragomirna listovni saobraćaj, saobraćaj vrijeđosoro, pisama novčani promet i saobraćaj poštanskih náputnic, Fundel Moldovi i Suczava saobraćaj vrijeđosoro pisama i ograničeni paketi saobraćaj, Gurahumora saobraćaj vrijeđosoro pisama, novčani promet i ograničeni paketi saobraćaj, Czernowitz 7, Liteni, Bulc i Klimontz obični listovni saobraćaj.

GOSPODARSTVO.

Mak, kao uzgredna kultura.

U vrijeme rata spoznala se i vrijednost go-
jenja maka. Iz sjemenja maka dobiva se do 40% do-
broga stolnoga ulja, a samo je sjeme vrlo dobar
propadalo zagoni engleskih satnija. Između Ancre i Somme Australijanci preduzeće po noći napad; oni uspiješe da dopru do naše prednje linije s ove strane ceste Corbie-Bray; u ostalom njihov dvokratni juriš skriš se već pred našim stražama.

Na istoku: Kada se je cesarica i kraljica oko 11 s. prije podne u pratnji svog dvorskog vrhovnog me-
stra grofa Esterházyla i dvorske gospogije grofice Bellegarde dovezla pred ratnu kuhinju, već je ve-
ćina posjetnika bila na okupu da podigne svoj

obroci. Kada se je cesarica i kraljica oko 11 s. prije podne u pratnji svog dvorskog vrhovnog me-
stra grofa Esterházyla i dvorske gospogije grofice Bellegarde dovezla pred ratnu kuhinju, već je ve-
ćina posjetnika bila na okupu da podigne svoj

vrijeme žešta. U doline Strume raspršimo vatrom
više gomila pješadije i konjice.

Fronta u Dobrudži:
Primiti.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bollettino dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 7. Si comunica ufficialmente:

7 maggio 1918.

Teatro della guerra sud-occidentale.

Causa il tempo sfavorevole, il fuoco d'arti-
glieria s'affievoli.

Il capo dello stato maggiore generale.

Bollettino del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 7. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 7. maggio 1918.

Teatro della guerra occidentale.

Sui fronti di combattimento l'azione dell'ar-
tiglieria alla mattina fu vivace. Dalle compagnie

inglesi, sulla riva settentrionale del Lys, fal-
lirono. Fra l'Ancre e la Somme gli Australiani

impiegati in un attacco notturno, hanno potuto,

da ambo le parti della strada Corbie-Bray, rag-
giungere la nostra linea anteriore. Del resto il
loro duplice assalto crollò già dinanzi ai nostri

posti.

In oriente.

Nelle installazioni portuali di Mariupol* siamo stati bombardati da navi russe.

Teatro della guerra d'Asia.

Una punta di brigate inglesi da Gerico, at-
traverso il Giordano, diretta verso est nord-est, fu
fatta fallire. Dopo accaniti combattimenti di 5 giorni, il nemico venne ributtato nelle sue posizioni di sortita.

Il bottino preso agli Inglesi è rilevante.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

* Mariupoli (34.000 ab.) porto nel Mare d'Azov, alle foci della Kalm.

La pace con la Rumenia.

BUCAREST, 7. Il trattato di pace con la Ru-
menia venne firmato oggi a mezzogiorno nel ca-
stello di Cotroceni. Colla firma del trattato venne
condotto a termine un vasto lavoro diplomatico,
dedicato alla pace con la Rumenia, e con ciò si
è compiuto il passaggio dallo stato di guerra in
quello di pace, su tutto il nostro fronte orientale.

Il ministro degli esteri barone Burian è par-
tito nel pomeriggio per Vienna, assieme alla de-
legazione a. u. per la pace.

BUCAREST, 7. Jeri sera, con la partecipazio-
ne di tutti i delegati dei quattro stati alleati e
della Rumenia, ebbe luogo l'ultima seduta merito-
ria della conferenza per la pace. Prima di ciò si
è compiuto il passaggio dallo stato di guerra in
quello di pace, su tutto il nostro fronte orientale.

Il ministro degli esteri barone Burian è par-
tito nel pomeriggio per Vienna, assieme alla de-
legazione a. u. per la pace.

„BLANKA“

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3 $\frac{3}{4}$ kamata.

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR E. Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. '60 h. — Feldpost 1000 komada — Cigaretnog papira: «Riz Abadie» I. 60/100 Kr. 16., II. 100/100 Kr. 15. — «Austria» 100/80 Kr. 6.—, «Samum» II. 120/80 Kr. 15. — Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emalliranih tablica
za groblje
sa i bez fotografije

Električna Baterija Kr. 3.-

komplet Kr. 6.-

= za dućane i za urede. =

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73×50, Kruna 3·50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 7, 8, 10, sa gozđenom žicom 3 m/m kg. Kr. 10.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

Dečaj od gume i mjedi.

Anton VII. u Zadru DALMACIJA

Dalmacija

Anton VII. u Zadru DALMACIJA